

Strona znajduje się w archiwum.

Idealy nie wystarczą

Jako kolonia, Georgia była kontrolowana przez grupę arystokratów i właścicieli ziemskich, hermetyczną klikę decydującą o niewolnikach, podziale dóbr i ziemi. Większość białej populacji była jednak uboga i politycznie bardzo słaba.

Zawierucha wojenna (1775- 1783) i brytyjska okupacja Savannah i Augusty wpłynęła na położenie ekonomiczne plantatorów, ograniczając polityczne i ekonomiczne znaczenie kolonialnej elity, za to podnosząc znaczenie drobnych posiadaczy ziemskich. Ta drastyczna zmiana była poparta Konstytucją stanu Georgia z 1777 roku. Dokument ten, zatwierdzony 5 lutego 1777 roku był odzwierciedleniem dążenia zwykłego obywatela do kontrolowania władzy.

Demokratyczne ideały, które zrodziły się na falach Rewolucji Amerykańskiej, uparcie promowały rozliczanie rządu za podejmowane działania oraz powszechne uczestnictwo obywateli w sprawowaniu władzy.

Konwencje konstytucyjne, które stały się platformą uzewnętrzniającą te ideały, są amerykańskim wynalazkiem. Georgia należała do jednego z pierwszych stanów, które wydelegowały swoich przedstawicieli, by stworzyli konstytucję. W październiku 1776 roku, trzy miesiące po tym, jak kolonie amerykańskie ogłosiły swoją niepodległość od

Wielkiej Brytanii, zgromadzenie delegatów zebrało się po raz pierwszy, by ustalić zasady konwencji i adoptować nową ustawę zasadniczą.

Prace nad nią rozpoczęły się w kwietniu 1776 roku, a zakończyły w lutym 1777 roku. Główną cechą, która odróżniała ten dokument było powoływanie się na monteskiuszowski trójpodział władzy, a także zapewnienie podstawowych swobód i praw. Konstytucja zapewniała wolność wyznania, prasy i prawo do procesu przed sądem.

Osobą, która stała za stworzeniem Konstytucji Georgii z 1777 roku był John Witherspoon, protestancki pastor, który promował wysoką postawę moralną wśród osób ubiegających się o najwyższe pozycje w senacie stanowym i w państwie. Witherspoon sam był nauczycielem prezydenta Jamesa Morrisona* oraz 5 z 50 członków pierwszego Kongresu Konstytucyjnego Georgii. Również 39 kongresmanów, 12 gubernatorów stanowych, było jego uczniami. Według założeń pastora mieli oni być ozdobą Stanu, jak i Kościoła. Sprzeciwiał się jednak powoływaniu na stanowiska państwowe członków kleru.

Według tych zasad, przyjętych przez Kongres Konstytucyjny, każdy z nowo wybranych delegatów musiał złożyć przysięgę, w której potwierdzał, że otrzymany urząd nie został uzyskany w wyniku korupcji.

Artykuł XV Konstytucji z 1777 roku, stanowił, że każdy z pięciu wybranych reprezentantów, powinien przed objęciem urzędu złożyć przysięgę według słów wskazanych w Konstytucji, w której zaświadczał, że jego wybór odbył się bez pomocy łapówek. Po zaprzysiężeniu mogli oni przyjąć przysięgę od wszystkich członków zgromadzenia w celu potwierdzenia ich kwalifikacji do zajmowania urzędu. Słowa przysięgi brzmiały:

"(...)Uroczycie przysięgam, że będę dotrzymywał prawdziwej wierności Stanowi Georgia, i będę prawdziwie wypełniał zaufanie, jakie jest we mnie pokładane: będę wykonywał obowiązki zgodnie z moją wiedzą, dla dobra Stanu i z pomocą piniejszej Konstytucji. Przysięgam, że zostałem wybrany bez pomocy oszustwa i łapówek".

Artykuł XVII uznawał za niedopuszczalne dzierżenie jakiegokolwiek urzędu stanowego dla prywatnej korzyści, zakazywał też obejmowania takiego urzędu przez osobę uzyskującą źródła dochodu z armii. Jeśli jakakolwiek osoba pełniąca swoją funkcję, została powołana na inny urząd, z którego otrzymywałaby dochód, to miejsce, które zajmowała w senacie, powinno zostać natychmiast zwolnione.

Brzmienie artykułu XVII nie sugerowało, że funkcja sędziego pokoju była stanowiskiem, za które otrzymywano pensję**.

Whitherspoon przestrzegali przedstawicieli stanu, że nawet najlepsza konstytucja w przypadku niezachowania standardów i zepsucia obyczajów może doprowadzić rząd do upadku. Konstytucja obowiązywała jedynie 12 lat. W 1789 roku, stworzono nową, która w dużej mierze przejęła elementy swojej poprzedniczki, a delegaci dalej musieli deklaruować, że otrzymali urząd uczciwie i tak też będą go sprawować. Żadna z konstytucji, zgodnie z przewidywaniami Johna Witherspoona, nie mogła jednak zagwarantować powstrzymania się od korupcji poszczególnych reprezentantów, którzy wkrótce mieli szansę udowodnić, w jaki sposób, wewnętrzne spekulacje i olbrzymie łapówki mogły otworzyć jedną z najbardziej niechlubnych kart historii Ameryki.

To właśnie w Georgii, ustawodawcy i zwykli spekulanci, razem i w porozumieniu, otrzymując i wręczając łapówki doprowadzili do zatwierdzenia tzw. ustawy Yazoo. Ustawa ta była konsekwencją przyjęcia 500 tysięcy dolarów otrzymanych od przedsiębiorców w zamian za 60% powierzchni obecnej Alabamy oraz Missisipi i spowodowała przesiedlenie tysięcy Indian. Ich przymusową wędrówkę na zachód nazywamy Drogą Płaczu (Trail of Tears).

*James Morrison był czwartym prezydentem Stanów Zjednoczonych. Podczas Konwencji Konstytucyjnej w 1787 roku Morrison napisał dużą część amerykańskiej konstytucji

**obecnie sędzia pokoju w USA, jest sędzią w sądach niższej instancji i podlegają mu sprawy dotyczące drobnych przestępstw i wykroczeń drogowych. Sędzia pokoju może też udzielać ślubów, a za swoją funkcję pobiera wynagrodzenie

Źródła: georgiaencyclopedia.org; avalon.law.yale.edu; georgiainfo.galileo.usg.edu

Opublikowano w dniu 5.02.2015 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA